

Педагогічні умови формування професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів при вивченні дисциплін гуманітарного циклу

Діяльність інженера-педагога є складним процесом, що передбачає поєднання двох компонентів: власне педагогічного (організацію навчання і виховання) та виробничо-технологічного (розробку виробничо-технічної документації, забезпечення виробничого процесу в майстернях, обслуговування матеріально-технічної бази лабораторій і кабінетів, освоєння нових технологічних процесів і техніки та ін.). Основу такої діяльності становить вирішення педагогічних проблем, а виробничо-технологічний компонент виступає як засіб навчання та виховання. [1, с. 32].

Головна мета діяльності інженера-педагога – навчання професії і формування особистості працівника – реалізується за рахунок підготовки та здійснення навчально-виховного процесу, проведення профорієнтації, підвищення кваліфікації, громадсько-організаційної роботи [1, с. 33 – 35].

З огляду на особливості професійної діяльності, обсяг та зміст поняття “інженер-педагог” необхідно розглядати як комплексне поєднання суспільних, загальнонаукових, інженерних, психолого-педагогічних і методичних компонентів, якісне засвоєння яких надасть змогу особистості найбільш повно виконати покладені на неї функції [5, с. 41].

Розглядаючи професійну компетентність інженера-педагога як здатність фахівця здійснювати діяльність відповідно до посадових обов’язків і повноважень, з урахуванням галузевих стандартів вищої освіти напрямку підготовки «Професійне навчання», ми пропонуємо поняття компетентність інженера-педагога, що включає такі компоненти: знання засобів, способів, програм виконання дій, вирішення професійних завдань, виконання правил і норм поведінки; досвід реалізації знань та умінь у професійній діяльності; емоційно-вольову регуляцію як здатність адекватно до ситуацій соціальної та професійної взаємодії регулювати прояви компетентності.

Створенню педагогічних умов формування професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів сприяє здійснення індивідуального підходу в навчанні; використання групових форм роботи у діяльності змагального характеру; поєднання групових та індивідуальних форм роботи; мотивація студентів до самоосвіти, формування позитивного ставлення до діяльності, розвиток пізнавальної активності, усвідомлення особистісного смислу навчання; наявність позитивної мотивації; посилення інтересу майбутніх інженерів-педагогів до майбутньої професійної діяльності, систематизації набутих знань; використання різноманітних вправ, що моделюють виробничі ситуації; відповідність характеру матеріалу, пропонованого для опрацювання, фаху, якого набувають студенти; створення ситуацій, наближених до реальних, за допомогою добору відповідного теоретичного та практичного матеріалу, системи вправ, задач, завдань, рольових ігор.

З метою формування професійної компетентності майбутніх інженерів-педагогів при вивченні дисциплін гуманітарного циклу пропонується використовувати моделювання ситуацій професійного спілкування; виконання завдань, які передбачають аналіз літератури та довідково-інформаційних джерел, розв’язання ситуаційних і практичних задач; рольові ігри; аналіз власної роботи і роботи одногрупників під час виконання завдань; тести; підготовку рефератів; складання опорних конспектів з тем, планів статей, параграфів; структурно-логічних схем, професійних словників.

Література

1. Зеер Э.Ф. Профессиональное становление личности инженера-педагога / Э.Ф.Зеер. – Свердловск: Изд-во Уральского университета, 1988. – 120 с.
2. Маленко А.Т. Воспитание инженера-педагога / А.Т.Маленко. – М.: Высшая школа, 1986. – 222 с.